

mikroskopu, výskyt bejlomorek z okrajových částí Evropy a seznam publikací.

O autorech je vhodné napsat více

Václav Skuhřavý nebyl jen iniciátorem soustavného výzkumu bejlomorek, ale zároveň úspěšným zoologem – entomologem, pracovníkem Entomologického ústavu Akademie věd v Českých Budějovicích. Snad se nemýlí názorem, že ho přitahovalo řešení otázek s praktickým dopadem. Studoval např. biocenózy polních kultur, odumírání kleče v Krkonoších, rákosiny, bejlomorek lesních stromů a keřů, také nebezpečného škůdce obilovin bejlomoreku sedlovou (*Haplodiplosis marginata*), včetně možnosti, jak její výskyt omezit. Je autorem řady snímků z ilustračního doplňku knihy, především prezentace morfologických znaků stavby těla, pořízených elektronovým mikroskopem.

Marela Skuhřavá měla pro zpracování pramelačky bejlomorek v celoevropském měřítku jiné podmínky. Po dobu 33 let byla zaměstnankyní Encyklopedického institutu, a tak pro uvedený záměr mohla

využívat čas dovolených a víkendů a spoluprací s těmi pracovišti, která výzkum organizovala a financovala. Zde zdůrazňuji, že výzkumy v České republice a na Slovensku, na ostrovech Středozemního moře, to vše si manželé Skuhřaví hradili z vlastních prostředků. Výzkumy na území bývalé Jugoslávie, v Rumunsku, Bulharsku a Řecku prováděli z podnětu Entomologického ústavu Československé Akademie věd, v Rakousku za podpory Akademie věd Rakouska. Ve Švýcarsku, v jižních Tyrolích a Dánsku byli financováni přírodovědnými muzei (Ženeva, Bolzano, Kodaň). Cestu na Faerské ostrovy financovaly rodičům děti, výzkum v Lichtenštejnsku i vydání vzniklé publikace sponzoroval sám kníže Hans Adam II. z Liechtensteinu. Veškerou dokumentaci prací v terénu měla na starosti M. Skuhřavá, tvorbu herbářů rostlin a hálek, konzervaci hálek k pokusům s vývojem imag z larev, každodenní záznamy navštívených lokalit, jejich charakteristiku a také popis úspěšných nálezu. Kromě toho vyřizovala korespondenci s domácími i zahraničními autory, studo-

vala literaturu, účastnila se organizace pravidelných konferencí českých dipterologů. Nelze opomenout ani její mnohaletou funkci v České zoologické společnosti.

V důsledku vzájemné odlehlosti našich zoologických specializací jsem neměl mnoho příležitostí se s manželou Skuhřavými potkávat osobně. Pomohla mi však zápůjčka přísně soukromých „Pamětí“ M. Skuhřavé. Poznání jejího vztahu k jednotlivým členům početné rodiny i jejich vztahu k ní mi řeklo mnohé o vzájemné úctě a lásce. Nejvíce ovšem o vztahu manželské dvojice. Jeho hloubka a trvalost mně byla klíčem k poznání zázemí a hodnot vykonaného díla.

**KNNV Publishing, Zeist, Nizozemsko
2021, 456 str. Kniha je k dostání
např. na adrese: www.knnvuitgeverij.nl
Cena 79,95 eur**

Michal Štefánek

Několik vět ke konferenci a sjezdu České botanické společnosti v roce 2022

V letošním roce Česká botanická společnost výjimečně uspořádala dvě akce konferenčního typu. První byla konference s názvem Velkoplošná ochrana a obnova biodiverzity. Původně se měla konat již v listopadu 2020, ale kvůli pandemickým opatřením byla dvakrát zrušena a nakonec bylo možné ji v plném rozsahu uspořádat až o prvním dubnovém víkendu r. 2022. Výjimečnost tkvěla i v tom, že snad poprvé v historii konferencí ČBS se nekonala na tradičním místě v Praze na půdě Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, ale hostitelské role se tentokrát ujala Masarykova univerzita v Brně. Dalšími partnerskými institucemi byly Slovenská botanická společnost a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Velké poděkování za bezvadné zorganizování (a za trpělivost s neustálým přesouváním termínu) patří přípravnému výboru konference, jmenovitě I. Jongepierové, R. Hamerskému, R. Hédlovi, P. Pešoutovi, K. Řehouňkové, E. Šmerdové a L. Tichému.

Program byl rozdělen do několika bloků. Po tom úvodním, který se týkal obecné obnovy biodiverzity, nástrojů pro prioritizaci péče (např. nového Červeného seznamu biotopů ČR) a finančních nástrojů, následovaly bloky zabývající se příklady obnovy jednotlivých typů vegetace. Nejrozsáhlejší část byla věnována xerothermním nelesním stanovištím (suchým trávníkům, písčínám i slaniskům) včetně několika příkladů z okolních zemí (Slovenska, Německa nebo Maďarska), ale pozornosti neunikla ani obnova horského bezlesí, vodních toků a mokřadů či lesních společenstev.

1 Černucha rolní (*Nigella arvensis*) dnes patří mezi velmi vzácné potkávané druhy polních plevelů. Foto H. Jeřábková

Celkem před zraky 129 účastníků zaznělo 21 přednášek a prezentováno bylo 9 posterů. Součástí konference bylo i večerní neformální posezení u moravského vína, kde k poslechu a tanci hrála cimbálová muzika.

Protože Česká botanická společnost v tomto roce oslavila již 110. narozeniny, a je tedy velmi ctihodnou dámou mezi ostatními vědeckými společnostmi sdruženými pod hlavičkou Rady vědeckých společností ČR, připadlo na letošní rok i konání sjezdu ČBS, v pořadí již 11. (sjezdy se konají vždy v roce kulatého výročí; 100 let od založení Společnosti bylo při-

pomenuto podrobněji v Živě 2012, 4: 150–154). Přípravy sjezdu se tentokrát ujal hlavní výbor ČBS pod vedením předsedy Karla Pracha a do přípravného výboru byl přizván i Petr Pyšek. Tématem letošního sjezdu byl botanický výzkum a jeho praktické aplikace. Přednášková část se konala o víkendu 8. a 9. října. Sjezd hostila tentokrát Přírodovědecká fakulta UK a po uvítání účastníků předsedou ČBS následovaly zdravotní představitelů partnerských institucí, za PřF UK promluvil děkan Jiří Zima a za AOPK ČR ředitel František Pelc. Přednáškový program sjezdu byl rozdělen do tří tematických bloků – botanika a ochrana přírody, botanika a ekologická obnova, rostlinné invaze a expanze a jejich praktické důsledky – které shrnuly aktuální stav botanického výzkumu v ČR. Bohatý přednáškový program, celkem 18 přednášek, sledovalo se zájmem 125 účastníků. Kromě toho bylo prezentováno 10 posterů. Vydařené bylo i společenské setkání, které se v sobotu večer konalo v prostorách skleníků Botanické zahrady UK. Na přednáškovou část navázaly pondělní exkurze, které směřovaly do Prokopského údolí v Praze, na Karlštejnsko a do Milovic u Lysé nad Labem. Na těchto exkurzích byly představeny především různé příklady ekologické obnovy v praxi pomocí nejrůznějších nástrojů, jako je pastva velkých herbivorů, využití procesů spontánní sukcese apod.

Další informace ke konferenci, včetně sborníku abstraktů, najdete na webových stránkách ČBS – <https://botanospol.cz/cs/node/6657>. Sborník abstraktů ze sjezdu je možné stáhnout pod odkazem <https://botanospol.cz/cs/node/6768>.